

بیمه دستگاه‌های الکترونیک

از: خسرو فرشچیان

ها) سیستم‌های کامپیوتری باید در مکانهای مجهز به وسایل ایمنی و توسط پرسنل مجرب مورد بهره‌برداری قرار گیرند. با توجه به خصوصیات مذکور پوشش استاندارد بیمه‌نامه وسایل الکترونیکی معمولاً بصورت تمام‌خطر عرضه می‌گردد. در قسمتهای بعدی مشخصات فنی بیمه‌نامه دستگاه‌های الکترونیک مورد بررسی قرار می‌گیرد.

مورد بیمه

شرایط بیمه‌نامه‌های وسایل الکترونیکی عموماً برای کلیه وسایل الکترونیکی که با ولتاژ پائین کار می‌کنند تنظیم گردیده است. این وسایل امروزه در رشته‌های مختلف صنعت، تجارت، پزشکی و ادارات مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرند. برخی از انواع وسایل الکترونیکی که می‌توانند تحت پوشش بیمه‌نامه وسایل الکترونیکی بیمه شوند بشرح زیر است:

الف) کامپیوترها و قسمتهای خارجی آنها مثل: صفحه کلید، چاپگر، واسطه‌ها، صفحه نمایش، قلم نوری و پلاتر.

همچنین تجهیزات اضافی که برای بهره‌برداری مورد لزوم است مانند:

سیستم تهویه و ترانسفورماتور

ب) واسطه‌ها مثل کارتهای پانچ، نوارهای مغناطیسی و دیسک‌های نوری. توضیح اینکه برای موارد بند ب قسمت جداگانه‌ای در بیمه‌نامه پیش‌بینی شده است که در صورت درخواست بیمه‌گذار ممکن است تحت پوشش بیمه‌نامه قرار گیرند.

ج) تجهیزات پزشکی مثل تجهیزات دستگاه اشعه X، تجهیزات دندانپزشکی، تجهیزات آزمایشگاهی،

پس از اختراع ترانزیستور در سال ۱۹۴۷ بتدریج انواع دستگاه‌های الکترونیکی ساخته و به بازار عرضه گردید. لیکن در دهه ۱۹۷۰ بدنبال ساخت کامپیوترهای شخصی و طیف گسترده استفاده از این وسایل در رشته‌های مختلف، نیاز استفاده کنندگان و صاحبان کامپیوترها و وسایل الکترونیکی به یک پوشش بیمه‌ای مخصوص با توجه به خصوصیات مشترک این قبیل دستگاهها بیش از هر زمان دیگر محسوس گردید.

مهمترین خصوصیات مشترک دستگاه‌های الکترونیکی که در تدوین بیمه‌نامه و تعرفه حق بیمه این دستگاهها می‌بایستی مد نظر قرار گیرند بشرح زیر است:

الف) دستگاه‌های الکترونیک علیرغم ارزش بسیار زیاد دارای ابعاد کوچکی می‌باشند، بنابراین در صورت بروز حادثه امکان خسارت کلی آنها بسیار زیاد است.

ب) اجزاء این قبیل دستگاهها معمولاً از مواد مخصوص و تحت شرایط ویژه ساخته می‌شود، بنابراین در صورت ورود خسارت معمولاً تعمیر آنها مقرون به صرفه نبوده، قسمتهای خسارت دیده باید کلاً بوسیله متخصص تعویض شود.

ج) دستگاه‌های الکترونیکی در مقابل عوامل خارجی از قبیل بالا رفتن درجه حرارت، آتش‌سوزی، رطوبت، بخار، آلودگی، ارتعاش، صاعقه، نوسانات ولتاژ برق و خطاهای انسانی بسیار حساس و آسیب‌پذیر می‌باشند.

د) دستگاه‌های مذکور در مقابل عوامل داخلی از قبیل انفجار خود دستگاه، نقص مواد اولیه و پارگی یا شکست کمتر از ماشین‌آلات صنعتی در معرض خطر می‌باشند.

اجاره حدود مسئولیت اجاره‌دهنده و اجاره‌کننده سیستم مشخص می‌شود و آنها می‌توانند باتوجه به مسئولیت‌های پیش‌بینی شده در قرارداد اجاره در مورد خرید بیمه‌نامه دستگاه الکترونیک اقدام نمایند.

چنانچه فقط خسارت ناشی از قصور استفاده‌کننده در هنگام کار با دستگاه در ذمه اجاره‌کننده باشد و مالک دستگاه فاقد پوشش بیمه‌ای برای این قبیل خسارات باشد، اجاره‌کننده می‌تواند با تخفیفی معادل ۲۵٪ حق بیمه پوشش استاندارد بیمه‌نامه فقط خسارات غیرعمدی را بیمه نماید.

برای احتراز از بروز هرگونه اختلاف و تهیه پوشش کامل برای مورد بیمه معمولاً مالک سیستم نسبت به تهیه پوشش کامل بیمه اقدام می‌کند و آن قسمت از مبلغ حق بیمه را که مربوط به مسئولیت‌های اجاره‌کننده است به وجه اجاره اضافه و از اجاره‌کننده دریافت می‌دارد.

در صورتی که برطبق قرارداد، اجاره‌کننده مسئولیتی در مقابل خسارات مادی وارد به دستگاه نداشته باشد و یا مالک قبلاً بیمه‌نامه لازم را برای تأمین خسارات مادی تهیه نموده باشد، اجاره‌کننده می‌تواند پوشش جداگانه‌ای برای واسطه‌ها و هزینه‌های اضافی کار با سیستم جانشین در اثر از کار افتادن سیستم (در قسمتهای بعدی توضیح داده می‌شود) تهیه نماید.

حدود پوشش بیمه‌ای

پوشش استاندارد بیمه‌نامه دستگاه‌های الکترونیک بصورت تمام‌خطر می‌باشد. بنابراین بجز خطراتی که صراحتاً در بیمه‌نامه مستثنی شده است، بیمه‌گر در مقابل سایر خطرات متعهد است.

الف) خطرات بیمه شده:

خطرات بیمه‌شده را می‌توان کلاً به سه گروه خطاهای انسانی، عوامل خارجی و نقایص فنی تقسیم نمود.

مهمترین خطرات بیمه شده بشرح زیر است:

۱ - خطرات آتش‌سوزی، صاعقه و انفجار

چنانچه بیمه‌گذار بیمه‌نامه جداگانه‌ای برای خطرات مذکور تهیه نموده باشد می‌توان بالصاق

تجهیزات الکترونیکی افاق عمل.

د) دستگاه‌های الکترونیکی مخابراتی مثل تلفنخانه مرکزی، دستگاه تلکس، دستگاه‌های الکترونیکی مورد استفاده در ایستگاه‌های رادیو و تلویزیون، رادار، سیستم‌های ناوبری دریائی و هوائی. (ها) تجهیزات الکترونیک اندازه‌گیری و آزمایش مثل میکروسکوپها.

و) وسایل الکترونیکی فیلمبرداری مثل دوربین‌ها، ویدئو، دستگاه‌های ضبط صدا.

ز) ماشینهای اداری مثل دستگاه فتوکپی، ریز کامپیوترها و کامپیوترهای شخصی.

توضیح اینکه وسایل الکترونیکی کوچک که دارای قیمت پائین می‌باشند (مثل ماشینهای حساب جیبی) تحت پوشش بیمه‌نامه قرار نمی‌گیرند. زیرا این قبیل وسایل علاوه بر اینکه سرعت مستهلک و از ارزش آنها کاسته می‌شود در معرض مستقیم خطرات دزدی و پرت شدن روی زمین نیز قرار دارند.

همچنین قسمتهائی از دستگاهها که در معرض نرسودگی و پارگی قرار دارند و مادی که تعویض مرتب آنها برای ادامه کار دستگاه لازم است (مثل لامپها، فیوزها و نوارها) نمی‌توانند جزء اقلام مورد بیمه باشند.

بیمه‌گذار

گاهی استفاده‌کنندگان از سیستم‌های کامپیوتری بجای خریداری سیستم به اجاره آن اقدام می‌کنند ز جمله دلایل این امر می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- سیستم کامپیوتری مورد استفاده دارای تکنولوژی خاص بوده و سازنده آن مایل به فروش آن می‌باشد.

- قیمت بالای سیستم کامپیوتری و نبود سرمایه لازم برای خریداری آن.

- باتوجه به پیشرفت سریع تکنولوژی و تغییرات مداوم سیستم‌های پردازش اطلاعات، استفاده‌کنندگان ترجیح می‌دهند برای استفاده از جدیدترین سیستم‌های سخت‌افزار به اجاره آنها اقدام نمایند.

لازم به توضیح است که معمولاً در قراردادهای

بیمه گر می‌تواند در هر زمان که تشخیص دهد پوشش اضافی خطرات فوق‌الذکر را فسخ نماید.

۴ - هزینه‌های اضافه کاری، کار در شب، کار در ایام تعطیل و حمل سریع.

هزینه‌های فوق‌الذکر را می‌توان با الصاق الحاقیه مربوطه تحت پوشش قرار داد. این هزینه‌ها می‌بایست در مورد تعمیرات ناشی از وقوع خسارت بیمه شده باشند. معمولاً حق بیمه اضافی این هزینه‌ها ۱۰٪ حق بیمه پوشش استاندارد بیمه‌نامه است.

۵ - هزینه حمل هوایی

این هزینه را نیز می‌توان مانند هزینه‌های بند ب - ۴ بیمه نمود. معمولاً حداکثر تعهد بیمه گر در مورد هزینه حمل هوایی ۱٪ مبلغ بیمه پوشش اصلی بیمه‌نامه است. حق بیمه این پوشش ۱۰٪ حد تعیین شده برای هزینه حمل هوایی می‌باشد. فرانشیز مورد عمل ۲۰٪ هزینه حمل هوایی پرداختی است.

۶ - دزدی

برخلاف خطرات دزدی با شکستن حرز و غارت، خسارات ناشی از دزدی ساده تحت پوشش بیمه‌نامه قرار ندارد. لیکن در صورت انجام اقدامات ایمنی بوسیله بیمه‌گذار، خسارات دزدی را می‌توان با الصاق الحاقیه مربوطه تحت پوشش قرار داد. نرخ حق بیمه خطر دزدی ۵٪ نرخ بیمه‌نامه اصلی است. فرانشیز این پوشش ۲۵٪ مبلغ خسارت دزدی می‌باشد. توضیح اینکه برطبق شرایط بیمه‌نامه، دستگاه‌های پرتابل (دستی) در مقابل خطرات دزدی، غارت و دزدی با شکستن حرز دارای پوشش بیمه نمی‌باشند. لیکن در صورت درخواست بیمه‌گذار و موجود بودن دستگاه‌های نسبتاً بزرگ می‌توان دستگاه‌های پرتابل را در مقابل خطرات اخیرالذکر بیمه نمود.

نرخ حق بیمه پوشش اخیرالذکر یک تا دو درصد مبلغ بیمه دستگاه‌های پرتابل مورد بیمه و فرانشیز آن ۲۵٪ مبلغ خسارت می‌باشد. (باتوجه به مبلغ حداقل فرانشیز)

۷ - کابل‌های زیرزمینی و سیم‌های هوایی

موارد مذکور را در صورتیکه در ارتباط مستقیم با دستگاه‌های الکترونیکی باشند می‌توان تحت پوشش

الحاقیه مخصوص و تخفیف حق بیمه خطرات فوق‌الذکر را از پوشش بیمه‌نامه ماشین‌آلات الکترونیک حذف نمود. لیکن بیمه‌گذار باید دقت نماید که بیمه‌نامه آتش‌سوزی تهیه شده انواع خطر انفجار را تحت پوشش قرار دهد.

۲ - خطرات سیل، طغیان آب و طوفان

در مناطقی که در معرض مستقیم خطرات مذکور قرار دارد ارائه پوشش خطرات فوق‌الذکر باید با دقت و بررسی کافی انجام گردد. در ضمن مکانهای نصب دستگاه‌ها می‌بایستی باتوجه به سوابق بالاترین سطح آب در محل تعیین شده باشد.

بالصاق الحاقیه مربوطه و تخفیف حق بیمه می‌توان خطرات مذکور را از بیمه‌نامه حذف نمود.

۳ - شکست در اثر عوامل الکتریکی و مکانیکی: در صورتی که خسارات مذکور در تعهد فروشنده یا تحت پوشش قرارداد نگهداری مورد بیمه باشند، بیمه‌گر تعهدی در جبران این قبیل خسارات ندارد.

۴ - سقوط هواپیما، دود، دوده، گازهای خورنده، گرد و خاک، آب، رطوبت، غارت، خسارات عمدی بوسیله کارکنان، ریزش زمین، سقوط بهمن، ریزش کوه.

ب) خطرات و خسارات خارج از تعهد بیمه گر:

۱ - زلزله، آتشفشان و زلزله دریائی
باتکمیل پرسشنامه مخصوص بوسیله بیمه‌گذار، الصاق الحاقیه مربوطه و پرداخت حق بیمه اضافی می‌توان خطرات فوق‌الذکر را به پوشش استاندارد بیمه‌نامه اضافه نمود. در ضمن باتوجه به مکان جغرافیائی مورد بیمه بیمه‌گر حدی را در بیمه‌نامه برای جبران خسارات ناشی از خطرات مذکور تعیین می‌کند.

۲ - گرد باد

این خطر را نیز می‌توان مانند خطرات بند ب - ۱ - به پوشش بیمه‌نامه اضافه نمود. لیکن در مناطقی که در معرض مستقیم این خطر قرار دارند قبل از قبول این ریسک بیمه‌گر باید ارزیابی دقیقی از خطر گرد باد بعمل آورد.

۳ - اعتصاب، بلوا و آشوب داخلی

خطرات مذکور را نیز می‌توان مثل خطرات بند ب - ۱ بیمه نمود.

بیمه نامه قرار داد. مبلغ بیمه این قسمت باید بطور جداگانه در بیمه نامه مشخص شود.

نرخ حق بیمه این پوشش اضافی حدود ۱۸ در هزار و فرانسیز آن ۱۰ در هزار مبلغ بیمه مربوطه است. توضیح اینکه هزینه‌های مربوط به کندن زمین و بازسازی آن از شمول تعهدات بیمه گر خارج است. در ضمن دیرک‌های سیم‌های هوایی نمی‌توانند تحت پوشش بیمه‌نامه قرار گیرند.

۸ - کارهای ساختمانی

چنانچه پیاده نمودن، تعمیر و سوار کردن دستگاه مستلزم انجام کارهای ساختمانی باشد، می‌توان بادریافت حق بیمه‌های معادل ۵٪ مبلغ بیمه تعیین شده برای کارهای ساختمانی، آنها را تحت پوشش قرار داد، مشروط به اینکه کارهای ساختمانی مربوط به تعمیرات خسارت تحت پوشش بیمه‌نامه باشد.

در ضمن مبلغ بیمه کارهای ساختمانی حداکثر ۵٪ مبلغ بیمه پوشش اصلی بیمه‌نامه خواهد بود. در صورتی که پوشش اضافی مذکور مورد تقاضای بیمه گذار نباشد باید بالحقاقیه مخصوص هزینه‌های ساختمانی را از شمول تعهدات بیمه گر خارج نمود.

۹ - هزینه‌های داربست

چنانچه انجام تعمیرات مورد بیمه مستلزم استفاده از داربست باشد می‌توان این هزینه‌ها را مطابق بند ب - ۸ تحت پوشش بیمه‌نامه قرار داد.

۱۰ - خسارت لامپ‌ها

خسارت وارده به لامپ‌های اشعه X و سایر لامپ‌ها را می‌توان بالحقاقیه مربوطه بیمه نمود. در این مورد تعهد بیمه گر محدود به ارزش واقعی لامپ‌ها در لحظه قبل از وقوع خسارت خواهد بود.

توضیح اینکه آسیب وارده به لامپها می‌بایستی در اثر مستقیم وقوع خسارات بیمه شده باشد و خسارات ناشی از کهنگی و پارگی از شمول تعهدات بیمه گر خارج است.

۱۱ - خسارات وارده به فیلم‌های مورد استفاده در

دستگاه اشعه X

بالحقاقیه مخصوص می‌توان خسارات وارده به فیلم‌های مورد استفاده در دستگاه اشعه X را

بیمه نمود.

خسارات مذکور می‌بایستی جداگانه در جدول بیمه‌نامه مشخص گردد.

۱۲ - خسارات ذیل نیز از شمول تعهدات بیمه گر خارج است:

- خسارت ناشی از نقایص موجود در مورد بیمه در هنگام شروع بیمه که بیمه گذار از آنها مطلع بوده است.

- خسارات ناشی از قطع و کمبود خدمات عمومی مثل آب، برق و گاز.

- خسارات ناشی از اثرات کار دائم با دستگاه مثل پارگی، فرسودگی، سائیدگی، خوردگی، خرابی تدریجی در اثر شرایط جوی و هزینه تعمیرات که ناشی از کار دستگاه می‌باشد. چنانچه تعمیرات بدنبال وقوع خسارت بیمه شده باشد قابل جبران است.

- هزینه‌های نگهداری مورد بیمه.

- خسارات در تعهد فروشنده.

- خسارت وارده به مورد اجاره که اجاره‌دهنده بموجب قانون، قرارداد اجاره و یا قرارداد نگهداری مسئول جبران آن می‌باشد. (در این مورد بیمه گذار اجاره کننده می‌باشد).

- خسارات ناشی از مسئولیت و خسارات بعدی مثل عدم النفع.

- خسارت وارده به لامپ‌ها (لامپ‌ها را می‌توان با توجه به بند ۱۰ - ب بیمه کرد)، نوارها، فیوزها، متها، زنجیرها، قطعات لاستیکی، قطعات قابل تعویض (مثل سرمه)، قسمتهای شیشه‌ای، سوخت.

- خسارات مربوط به زیبایی دستگاه مثل خط افتادن رنگ دستگاه.

- خسارات ناشی از جنگ، جنگ داخلی، یاغیگری، انقلاب، خرابکاری بوسیله افراد از طرف سازمانهای سیاسی.

- آلودگی رادیواکتیو و واکنشهای هسته‌ای.

- خسارات ناشی از عمل عمدی و تقصیر بزرگ بیمه گذار و نمایندگان او.

مبلغ بیمه

نحوه تعیین مبلغ بیمه در مورد دستگاههای

الکترونیکی برای هر بخش از بیمه‌نامه بشرح زیر است:

الف) مبلغ بیمه برای پوشش خسارات مادی برای این بخش از بیمه‌نامه مبلغ بیمه معادل ارزش نو مورد بیمه تعیین می‌شود. در مبلغ بیمه می‌بایستی مبالغ کرایه حمل، حقوق و عوارض گمرکی، هزینه نصب و سایر هزینه‌هایی که برای جایگزینی مورد بیمه لازم است ملحوظ گردد.

درضمن بیمه‌گذار می‌بایستی در صورت افزایش سطح دستمزدها و قیمت مورد بیمه، مبلغ بیمه را تعدیل نماید.

چنانچه در لحظه وقوع حادثه مبلغ بیمه کمتر از ارزش نو مورد بیمه باشد خسارت وارده براساس قاعده نسبی سرمایه پرداخت خواهد گردید.

ب) مبلغ بیمه واسطه‌ها

مبلغ بیمه واسطه‌ها معادل ارزش جایگزینی واسطه‌ها و هزینه ضبط مجدد اطلاعات تعیین می‌شود.

چون هزینه ضبط مجدد اطلاعات بصورت تخمینی تعیین می‌شود، لذا بیمه این قسمت از بیمه‌نامه براساس اصول «اولین خسارت» انجام می‌شود. بنابراین قاعده نسبی سرمایه در این زمینه اعمال نمی‌گردد. لیکن بیمه‌گذار باید دقت نماید مبلغ بیمه این بخش از بیمه‌نامه معادل حداکثر خسارت ممکن تعیین گردد.

ج) مبلغ بیمه هزینه‌های اضافی استفاده از سیستم جانشین

مبلغ بیمه این بخش از بیمه‌نامه معادل هزینه‌های استفاده از سیستم جانشین E.D.P¹ برای یک سال تعیین می‌شود. درضمن هزینه‌های روزانه و همراه استفاده از سیستم جانشین نیز در بیمه‌نامه مشخص می‌گردد.

در صورت درخواست بیمه‌گذار می‌توان هزینه‌های اضافی مربوط به برنامه‌ریزی و حمل و نقل واسطه‌ها و دیگر اقلام را (فقط برای یکبار) براساس روش «اولین خسارت» بیمه نمود.

ارزیابی ریسک و حق بیمه

جهت صدور بیمه‌نامه و تعیین نرخ حق بیمه بیمه‌گذار می‌بایستی ضمن تکمیل پرسشنامه

مخصوص، لیست تفکیکی دستگاه‌های مورد بیمه را به بیمه‌گر ارائه نماید.

فرمهای پرسشنامه حاوی سئوالات لازم برای ارزیابی ریسک از جمله مشخصات محل مورد بیمه از نظر خطر زلزله، تجهیزات مبارزه با حریق و شرایط جوی است.

در صورت بالا بودن مبلغ بیمه و باوجود خطرات خاص لازم است جهت ارزیابی دقیق ریسک محل مورد بیمه بوسیله کارشناسان بیمه‌گر بازدید شود.

تعرفه‌های متداول حق بیمه معمولاً برای دستگاه‌های الکترونیکی و واسطه‌ها که در معرض مستقیم خطر خاص نبوده و از سال ساخت آنها مدت زیادی سپری نشده باشد (معمولاً ۷ سال) تدوین گردیده است.

بمنظور توازن ریسک حتی الامکان می‌بایستی کلیه دستگاه‌های الکترونیکی قابل بیمه شدن که در محل قرار دارند بیمه شوند.

نرخهای حق بیمه رایج براساس شرایط ذیل محاسبه شده است:

- ساختمان محل نگهداری مورد بیمه از اسکلت فلزی، بتون مسلح یا آجری بوده و در معرض مستقیم خطر طغیان آب نباشد.

- نصب مورد بیمه در مکانهای بالاتر از سطح خیابان.

- استفاده از مورد بیمه بوسیله پرسنل مجرب.

- محل نگهداری مورد بیمه تا فاصله سی متری در معرض مستقیم خطرات آتش سوزی یا انفجار نباشد و خیابانهای اطراف آن فاقد ترافیک سنگین باشد.

- نصب کپسولهای انیدرید کربنیک در محل مورد بیمه.

- عدم عبور کابل‌های سیستم تهویه از بالای دستگاهها و عدم عبور لوله‌های آب از سقف یا دیوار محل نگهداری کامپیوتر.

در صورتیکه مورد بیمه فاقد شرایط مذکور باشد

بیمه‌گر می‌تواند یا از قبول ریسک خودداری کند یا نسبت به افزایش نرخ استاندارد حق بیمه و فرانشیز اقدام نماید.

فرانشیز این بخش از بیمه‌نامه بصورت زمانی تعیین می‌شود. معمولاً در بیمه‌نامه قید می‌شود، هزینه‌های اضافی کار با سیستم جانشین برای دو روز بعهدہ بیمه گذار می‌باشد.

قرارداد نگهداری

معمولاً برطبق شرایط بیمه‌نامه دستگاه‌های الکترونیکی، بیمه گذار موظف است همواره یک قرارداد برای نگهداری دستگاه‌های الکترونیک مورد بیمه مطابق با توصیه‌های فروشنده داشته باشد. توضیح اینکه هزینه‌های مصروفه برای نگهداری دستگاه قابل بیمه شدن نمی‌باشد.

دلیل الزام بیمه گذار به داشتن قرارداد نگهداری این است که هزینه تعمیرات ناشی از کار کردن دستگاهها (بدون اثر عامل خارجی) جزو پرداختهای بیمه گر قرار نگیرند. زیرا این قبیل هزینه‌ها علاوه بر اینکه از نظر فنی قابل بیمه شدن نمی‌باشند در تعرفه حق بیمه نیز منظور نگردیده‌اند.

در صورت نداشتن قرارداد نگهداری بیمه گر فقط خساراتی را جبران می‌کند که ناشی از فقدان قرارداد مذکور نباشند و بیمه گذار موظف است ثابت نماید خسارات مورد ادعا ناشی از فقدان قرارداد نگهداری نمی‌باشند.

سیستم تهویه

چنانچه دستگاه‌های الکترونیکی دارای سیستم تهویه اختصاصی باشند می‌توان باالصاق الحاقیه مخصوص و اضافه نمودن ارزش سیستم تهویه به مبلغ بیمه، خسارات مادی وارد به سیستم تهویه و خسارات وارده به دستگاه الکترونیک، واسطه‌ها و هزینه‌های اضافی کار با کامپیوتر جانشین را که در اثر از کار افتادن سیستم تهویه ایجاد شده است بیمه نمود. همچنین در صورتی که به علت وقوع خسارات مادی تحت پوشش بیمه‌نامه سیستم تهویه متوقف شود هزینه‌های اضافی بکارگیری سیستم تهویه جانشین نیز تحت پوشش بیمه‌نامه می‌باشد. در پوشش اضافی اخیرالذکر بیمه گذار موظف است سیستم تهویه را مطابق توصیه

هزینه‌های اضافی کار با سیستم جانشین

پوشش بیمه‌ای مذکور نیز مانند بیمه واسطه‌ها فقط همراه با بیمه‌نامه اصلی دستگاه‌های الکترونیک و به شرط بیمه شدن خسارات مادی دستگاهها ارائه می‌شود. لیکن چنانچه به موجب قرارداد اجاره کامپیوتر استفاده کننده کامپیوتر در مورد خسارات مادی وارد به دستگاه از هرگونه مسئولیتی در مقابل اجاره دهنده معاف باشد می‌توان هزینه‌های اضافی کار با سیستم جانشین را جداگانه بیمه نمود.

توضیح اینکه در صورت صدور بیمه‌نامه مجزا برای این هزینه‌ها، شرایط بیمه‌نامه صادره می‌بایستی براساس شرایط بیمه‌نامه‌های استاندارد ادوات الکترونیکی (خسارات مادی) باشد.

در صورت بیمه شدن هزینه‌های برنامه‌ریزی بیمه گر فقط در قبال هزینه‌های تطبیق برنامه‌های بیمه گذار با نرم افزار سیستم جانشین و یا تغییر سیستم کامپیوتری بیمه گذار به سیستم جانشین بعلت از کار افتادن مورد بیمه در اثر ورود خسارت بیمه شده متعهد خواهد بود. بنابراین هزینه‌های جاری کار با سیستم مورد بیمه تحت پوشش نمی‌باشد. در ضمن بیمه گر باید توجه نماید که بیمه گذار طی قراردادی امکان استفاده از سیستم جانشین را داشته و پردازش دستی اطلاعات میسر باشد.

ادامه تولید سیستم بیمه شده و قطعات یدکی آن نیز از نکات مهم در ارزیابی ریسک می‌باشد.

فرانشیز

الف) فرانشیز خسارات مادی

در مورد خسارات مادی فرانشیز معمولاً بصورت ضریبی در هزار از مبلغ بیمه هریک از اقلام مورد بیمه می‌باشد. در ضمن مبلغ ثابتی نیز بعنوان حداقل فرانشیز ذکر می‌شود.

ب) فرانشیز واسطه‌ها

برای این بخش از بیمه‌نامه فرانشیز بصورت درصدی از مبلغ خسارت می‌باشد. در اینجا هم مبلغ ثابتی بعنوان حداقل فرانشیز تعیین می‌گردد.

ج) فرانشیز هزینه‌های اضافی کار با سیستم جانشین

سازنده نصب و نگهداری نماید.

بیمه وجه اجاره

بالصاق الحاقیه مخصوص می‌توان وجه اجاره‌ای را که اجاره‌کننده سیستم E.D.P در ایام وقفه در کار مورد بیمه به علت وقوع خسارت بیمه شده باید به اجاره‌دهنده بپردازد بیمه نمود.

همچنین جهت پوشش وجه اجاره از دست رفته اجاره‌دهنده نیز می‌توان از این الحاقیه استفاده کرد.

در الحاقیه مذکور مبلغ ثابتی بعنوان خسارت پرداختی روزانه به بیمه‌گذار بابت وجه اجاره تعیین می‌شود.

خسارات

تعریف خسارت کلی و جزئی:

خسارات جزئی به خساراتی اطلاق می‌شود که هزینه تعمیرات آن کمتر از ارزش واقعی مورد بیمه در لحظه قبل از وقوع خسارت باشد، در غیر این صورت خسارت کلی تلقی می‌شود.

الف) تسویه خسارات جزئی:

در صورت ورود خسارت جزئی، بیمه‌گر کل هزینه تعمیرات و ارزش نو قطعات یدکی مصرفی جهت بازگرداندن مورد بیمه را بصورت قبل از ورود خسارت پرداخت خواهد نمود. در ضمن هزینه‌های کرایه حمل، حقوق و عوارض گمرکی، پیاده کردن دستگاه و سوار نمودن مجدد آن چنانچه این هزینه‌ها در مبلغ بیمه منظور شده باشد، جبران خواهد گردید. بدیهی است فرانشیز مقرر در بیمه‌نامه نیز از مبلغ خسارت کسر می‌شود.

ب) تسویه خسارات کلی:

محاسبه خسارت کلی بسته به شرایط بیمه‌نامه می‌تواند به یکی از سه روش ذیل انجام گردد:

۱- جبران خسارت کلی براساس ارزش واقعی مورد بیمه

در این روش بیمه‌گر خسارت را براساس ارزش واقعی مورد بیمه در لحظه قبل از وقوع خسارت تسویه می‌نماید. بنابراین در این روش علاوه بر فرانشیز، استهلاك نیز کسر می‌گردد.

۲- جبران خسارت کلی براساس ارزش نو

سیستم‌های تهویه مرکزی ساختمان نمی‌توانند تحت بیمه‌نامه وسایل الکترونیک بیمه شود. برای بیمه اینگونه سیستم‌ها می‌بایستی از بیمه‌نامه شکست ماشین‌آلات استفاده نمود.

توضیح اینکه در صورت عدم احتساب ارزش سیستم تهویه در مبلغ بیمه، خسارات وارد به ادوات الکترونیکی که در اثر متوقف شدن سیستم تهویه حادث می‌شود، تحت پوشش بیمه‌نامه قرار ندارند.

در صورتیکه پوشش خسارات ناشی از سیستم تهویه مورد درخواست بیمه‌گذار نباشد می‌توان با حذف این خسارات ۱۰٪ تخفیف حق بیمه به بیمه‌گذار اعطا نمود.

انصراف از حق قائم مقامی

در مواقعی که وسایل الکترونیکی با رضایت بیمه‌گذار بوسیله اشخاص ثالث مورد استفاده قرار می‌گیرند و این اشخاص مسبب ورود خسارت به مورد بیمه می‌باشند، بیمه‌گر برطبق شرایط بیمه‌نامه می‌تواند پس از تسویه خسارت مبلغ پرداختی را از آنها مطالبه کند. در صورت درخواست بیمه‌گذار می‌توان بالصاق الحاقیه مخصوص و پرداخت حق بیمه اضافی، شرط مربوط به حق جانشینی بیمه‌گر را از شرایط بیمه‌نامه حذف نمود. (خسارات عمدی و خسارات ناشی از قصور بزرگ اشخاص ثالث مشمول الحاقیه مذکور نمی‌باشند).

تجهیزات الکترونیکی داخل اتومبیل و

دستگاه‌های پرتابل خارج از محل مورد بیمه

پوشش استاندارد بیمه‌نامه فقط شامل دستگاه‌های الکترونیکی واقع در محل ذکر شده در جدول بیمه‌نامه می‌باشد.

در صورت تقاضای بیمه‌گذار بالصاق الحاقیه مخصوص و پرداخت حق بیمه اضافی می‌توان تجهیزات الکترونیکی داخل اتومبیل و دستگاه‌های پرتابل خارج از محل ذکر شده در بیمه‌نامه را بیمه نمود.

در این نوع پوشش بیمه گر برخلاف شرایط استاندارد بیمه نامه در صورت اطمینان از جایگزینی مورد بیمه خسارت وارده را براساس ارزش نو مورد بیمه در لحظه قبل از ورود خسارت تسویه می کند.

معمولاً قبول این نوع بیمه از طرف بیمه گر بوسیله لصاق الحاقیه مربوطه که حاوی شرایطی به شرح زیر است صورت می گیرد:

بالا تر نبودن سن دستگاه از مدت مشخص، سرویس و نگهداری مرتب دستگاه، امکان تهیه مجدد دستگاه، تعدیل سالیانه قیمت مورد بیمه با توجه به تغییرات قیمت‌ها و پرداخت حق بیمه اضافی.

توضیح مهم اینکه چنانچه بیمه گذار نخواهد و یا نتواند مورد بیمه از بین رفته را با دستگاه مشابه دیگری جایگزین کند پرداخت خسارت بر طبق روش معمول بیمه نامه یعنی پس از کسر استهلاک انجام می گردد.

۳ - جبران خسارت کلی آتش سوزی براساس ارزش نو:

شرایط و مقررات این پوشش نیز مانند بند ۲ می باشد. صدور این نوع بیمه نامه منوط به این است که بیمه گران آتش سوزی کشور محل مورد بیمه نیز در زمینه بیمه به قیمت نو تجربه داشته و بیمه نامه صادر نمایند.

ج) تسویه خسارت واسطه‌ها

چون بیمه این بخش از بیمه نامه براساس اصول «اولین خسارت» انجام می شود، لذا مبلغ خسارت معادل ارزش واقعی واسطه‌های از بین رفته و هزینه ضبط مجدد اطلاعات نابود شده، حداکثر تا سقف تعیین شده در بیمه نامه پس از کسر فرانشیز، خواهد بود.

در ضمن قاعده نسبی سرمایه در مورد این بخش از بیمه نامه اعمال نمی شود.

د) تسویه خسارت هزینه‌های اضافی کار با کامپیوتر جانشین

در این پوشش بیمه گر هزینه استفاده از نزدیکترین کامپیوتر در دسترس را پرداخت می کند. خسارت روزانه و ماهیانه استفاده از کامپیوتر جانشین مطابق مبلغ تعیین شده بوسیله بیمه گذار در پرسشنامه خواهد بود. حداکثر تعهد بیمه گر معادل مبلغ بیمه برای مدت استفاده از کامپیوتر پس از کسر فرانشیز زمانی مندرج در متن بیمه نامه می باشد.

پاورقی

1) Electronic Data Processing

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی